

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2020 - Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ – 15 ΙΟΥΝΙΟΥ 2020

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ [ΠΑΛΑΙΟ ΣΥΣΤΗΜΑ]

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ: ΚΑΚΟΥΡΗ ΖΕΤΑ, ΚΟΣΚΙΝΑ ΒΙΟΛΕΤΤΑ, ΚΟΥΤΣΟΝΙΚΟΥ ΝΤΕΜΙΝΑ, ΛΑΓΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ, ΜΙΧΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ, ΧΑΤΖΑΚΗ ΔΟΞΑ

A1. Το άρθρο αναφέρεται στη διαχρονική σχέση του ανθρώπου με τη φιλαναγνωσία εστιάζοντας στην αξία αυτής της συνήθειας. Αρχικά, παρουσιάζεται ότι η ανάγνωση ολοκληρώνει την προσωπικότητα του ατόμου εφόσον συμβάλλει στην κατανόηση του κόσμου. Αν και στη σύγχρονη εποχή το διάβασμα θεωρείται δραστηριότητα μοναχικών ανθρώπων στο παρελθόν η δυνατή ανάγνωση αποτελούσε συνήθεια. Βέβαια, επισημαίνεται ότι, πλέον η σύγχρονη εκδοχή της ανάγνωσης αναδεικνύει τον απόλυτα προσωπικό χαρακτήρα της εφόσον ο αναγνώστης προβαίνει σε ατομική νοηματοδότηση του κόσμου. Αυτό το γεγονός επιτρέπει την ανεξαρτησία του ως προς τον χρόνο άσκησης αυτής της δραστηριότητας και ως προς τις συνθήκες μέσω των οποίων κάποιος επιλέγει να στραφεί στην ανάγνωση. Τέλος, το υπέρτατο ενδιαφέρον για τη φιλαναγνωσία εντοπίζεται όταν κάποιο βιβλίο μετουσιώνει προσωπικά ενδιαφέροντα, λειτουργώντας ως απάγκιο σ' ένα κόσμο ιδανικό.

- B1.** Σωστό
Σωστό
Σωστό
Λάθος
Λάθος

B2. α. Στη συγκεκριμένη παράγραφο ο συγγραφέας χρησιμοποιεί ως τρόπους ανάπτυξης τα παραδείγματα και τη σύγκριση αντίθεση. Πιο συγκεκριμένα γίνεται αναφορά σε εμπειρικά παραδείγματα «όπως ο κινητός τύπος», «λαϊκή γραφή». Διαρθρωτική λέξη που συμβάλλει στο να γίνει αντιληπτός ο συγκεκριμένος τρόπος ανάπτυξης είναι το «όπως». Τέλος, παρατηρείται σύγκριση – αντίθεση στην αρχή της παραγράφου καθώς αναφέρεται τι έκαναν οι Ευρωπαίοι, οι Έλληνες και οι μοναχοί σε αντίθεση με τον 17^ο αιώνα. Η διαρθρωτική λέξη «αλλά» επιτείνει την επιλογή αυτή. Ως προς τον τρόπο παρουσίασής της παρατηρείται ότι πρώτα εκτίθενται τα χαρακτηριστικά της μιας κατάστασης, ακολουθεί αντιθετικός σύνδεσμος και στη συνέχεια εκτίθενται όλα τα γνωρίσματα της άλλης συνθήκης.

B2. β.

- Ο συγγραφέας στην παράγραφο αυτή χρησιμοποιεί το β' ενικό «σκέφτεσαι», «αναπτύσσεις». Η επιλογή του αυτή δημιουργεί άμεση επικοινωνία με τον αναγνώστη, είναι σαν να συνομιλεί (διαλογικός χαρακτήρας), τον προβληματίζει καθιστώντας μέτοχο στην προβληματική που αναπτύσσει.

- Χρήση α' πληθυντικού προσώπου «γινόμαστε», «διαβάσαμε». Ο συγγραφέας δημιουργεί μια γέφυρα επικοινωνίας, οικειότητα, καθολικότητα (συλλογικότητα), ευαισθητοποιεί τον αναγνώστη και μάλιστα τον πείθει ευκολότερα αφού εντάσσει και τον εαυτό του στη θέση που παρουσιάζει.
- Χρήση α' ενικού προσώπου «κατάλαβα», «ρίχτηκα». Προσδίδει αμεσότητα, ζωντάνια, παραστατικότητα, αποτελεί προσωπική μαρτυρία, η εκτίμησή του προσεγγίζεται μέσα από μία εσωτερική οπτική γωνία.

B3. α. ρίχτηκα με τα μούτρα = μεταφορική χρήση του λόγου. Μετατροπή σε κυριολεκτικό: ασχολήθηκα πάρα πολύ χρόνο.

έπεφτε στα χέρια μου = μεταφορική χρήση του λόγου. Μετατροπή σε κυριολεκτικό: Όποιο βιβλίο έβρισκα τυχαία.

B3. β. σφυρηλατεί = διαμορφώνει
εναλλακτική = διαφορετική
προώθηση = εξέλιξη
μεγεθύνει = διευρύνει

B4. α. να κατανοήσουμε τον κόσμο = κατανόηση του κόσμου
να μοιραστούμε αυτή την εμπειρία = το μοίρασμα της εμπειρίας

Τα ονοματικά σύνολα προσδίδουν πυκνότητα και εκφράζουν αφηρημένες καθολικά αποδεκτές έννοιες με σύντομο τρόπο. Ύφος: επίσημο, άτυπο, απρόσωπο.

B4. β.

1. Με τη χρήση της διπλής παύλας απομονώνεται η φράση – ένας άνθρωπος με ένα βιβλίο – ως σχόλιο – επεξήγηση αναγκαίο για την κατανόηση του νοήματος της περιόδου. Με τη χρήση της μάλιστα δεν αποσπάται ο αναγνώστης από το σώμα κειμένου.
2. Έχουμε μεταφορά αυτούσιων λόγων του James Baldwin.
3. Έχουμε μεταφορική χρήση της λέξης «τέχνη» αφού αναφέρεται στην ενασχόληση με την ανάγνωση αποδίδοντας της το περιεχόμενο «τέχνη».

Γ1.

Επικοινωνιακό πλαίσιο:

- ομιλία στο σχολείο
- χρήση όλων των προσώπων
- όλοι οι τρόποι πειθούς
- αμεσότητα, ζωντάνια, παραστατικότητα

Κεντρική έννοια: φιλιαναγνωσία

Δευτερεύουσα έννοια: σχολείο και φορείς

Προσφωνήσεις:

Αξιότιμε κύριε Διευθυντά,
Σεβαστοί καθηγητές και καθηγήτριες,
Αγαπητοί συμμαθητές και συμμαθήτριες,
Κυρίες και κύριοι,

Πρόλογος:

- Αναφορά στην εκδήλωση για την Παγκόσμια Ημέρα Βιβλίου, την ευκαιρία που το σχολείο δίνει στους μαθητές να εκφράσουν τις απόψεις τους για το βιβλίο.
- Τονίζεται η αξία του βιβλίου για την αυτοπραγμάτωση του νέου και την ανάγκη κινητοποίησης του σχολείου και των υπόλοιπων φορέων αγωγής ώστε να επαναπροσδιορίσουν οι νέοι τη σχέση τους με το βιβλίο.

Κύριο μέρος:

1^ο ζητούμενο:

- πνευματική καλλιέργεια → αναβάθμιση λεξιλογικού πλούτου → βελτίωση έκφρασης και τρόπου σκέψης.
- οξύνει την φαντασία → πλάτεμα του νου → φυγή από τις δυσκολίες της καθημερινής διαβίωσης.
- ορθή αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου → ανανέωση δυνάμεων → ψυχική πληρότητα → τέρψη → διαμόρφωση αισθητικών και ποιοτικών κριτηρίων.
- αποτελεί συντροφιά των μοναχικών ανθρώπων → αντίδοτο στη σύγχρονη απομόνωση → ταύτιση με ήρωες → επαναπροσδιορισμός στάσης ζωής.
- πηγή ηθικών αξιών (ανάδειξη χαρακτήρων, προσωπικοτήτων) → ηθικοποίηση.

2^ο Ζητούμενο:

Σχολείο:

- αναβάθμιση γλωσσικών μαθημάτων και κυρίως της λογοτεχνίας → βιωματική επαφή με τη γλώσσα των βιβλίων μέσω της ανάθεσης διερευνητικών εργασιών.
- όμιλοι φιλιαναγνωσίας → ανάγνωση βιβλίων και συζητήσεις των μαθητών γύρω από θέματα που τους προβληματίσαν.
- διοργάνωση ημερίδων και ομιλιών με την παρουσία πνευματικών ανθρώπων → μετάγχιση στους μαθητές της αγάπης για τα βιβλία.

Εκτός σχολείου:

- Τοπικοί φορείς: διοργάνωση εκθέσεων βιβλίου που θα μπορούσαν να προσελκύσουν το ενδιαφέρον των πολιτών και κυρίως των νέων.
- ΜΜΕ: προβολή βιβλίων μέσω διαφημίσεων, βιβλιοπαρουσιάσεις → έξαψη του ενδιαφέροντος των δεκτών.

- Πολιτεία: να δημιουργηθούν δημοτικές δανειστικές βιβλιοθήκες με ελεύθερη πρόσβαση των πολιτών και κυρίως των νέων.

Επίλογος: Το βιβλίο αποτελεί συνοδοιπόρο ζωής. Ας γίνει προέκταση του εαυτού μας.

Αποφώνηση:

Ευχαριστώ για το χρόνο σας